

Trobada Internacional de Xarxes de Dramatúrgia

26 i 27 d'octubre de 2007
Sala Beckett. Barcelona

Coherent amb la vocació artística i la nova orientació de la Sala Beckett, els passats 26 i 27 d'octubre l'Obrador Internacional de Dramatúrgia va organitzar la primera **Trobada Internacional de Xarxes de Dramatúrgia** a Barcelona.

En aquesta primera convocatòria no es va pretendre organitzar una trobada exhaustiva, amb representació de totes les iniciatives internacionals d'intercanvi i difusió de la dramatúrgia contemporània, sinó més aviat plantejar una reunió reduïda d'organitzacions capdavanteres i de prestigi.

La trobada va constituir-se com un espai obert de debat, d'intercanvi i

d'informació; un espai dinàmic que va permetre complicitats i col·laboracions de diversa mena.

La trobada va permetre:

- Presentar i debatre els projectes —i conèixer millor la trajectòria— de les organitzacions i institucions assistents.
- Establir mecanismes de cooperació (des d'un punt de vista genèric o en relació amb projectes concrets).
- Avaluar i debatre el pla internacional d'activitats de la nova Sala Beckett en relació amb altres projectes consolidats.

PARTICIPANTS**ALEMANYA**

Iris Laufenberg, Theatertreffen – Berliner Festspiele, directora.
Yvonne Büdenhölzer, Stückemarkt – Berliner Festspiele, directora.

BÈLGICA

Vincent Romain, Centre d'Écritures Dramatiques – Wallonie Bruxelles, responsable d'Activitats.

FRANÇA

Sandrine Grataloup, Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques (SACD), responsable de Promoció Internacional.
Laurent Muhleisen, Maison Antoine Vitez, director artístic.
Michel Didym, Mousson d'été, director artístic.

QUEBEC-CANADÀ

Marc Drouin, Centre des Auteurs Dramatiques – CEAD, director.

REGNE UNIT

Sacha Wares, Royal Court Theatre, directora associada.
Jonathan Meth, Writernet, director.

CATALUNYA-ESPANYA

Borja Sitjà, Institut Ramon Llull, cap de l'Àrea de Creació.
Agnela Domínguez, Societat General d'Autors i Editors (SGAE), directora d'Activitats i Comunicació.
Iolanda Pelegrí, Institució de les Lletres Catalanes, responsable de Projectes.
Sergi Belbel, Teatre Nacional de Catalunya (TNC), director.

SALA BECKETT / OBRADOR INTERNACIONAL DE DRAMATÚRGIA:

Toni Casares, director artístic de la Sala Beckett.
Carles Batlle, director de l'Obrador.
Ahmed Ghazali, autor associat.
Marta Aliguer, coordinació.

REPORT***Divendres 26 d'octubre*****10.25 h. Toni Casares**

Obre la sessió. Agraïments i presentació general.

10.32 h. Carles Batlle

Presenta els assistents i les qüestions

pràctiques: durada de les exposicions, horaris, etc.

10.35 h. Borja Sitjà

Explica que la tasca de l'Institut Ramon Llull consisteix a exportar artistes catalans a l'estranger: subvencions a autors i traductors, edició d'un llibre-guia d'autors en tres idiomes que s'ha portat a la Fira de Frankfurt, etc. De tota manera, reconeix que caldria disposar d'un projecte concret en aquest sentit i es compromet a col·laborar amb les institucions teatrals.

Parla de la dificultat que els autors contemporanis catalans puguin estrenar i reconeix que l'Institut Ramon Llull tampoc no té cap projecte concret en aquest sentit. En definitiva, l'objectiu de la seva participació en aquestes jornades és veure què es fa a l'estranger i buscar possibilitats de col·laboració.

10.45 h. Carles Batlle

Parla de la trajectòria i els objectius de la Sala Beckett, des de la seva fundació ara fa vint anys per part José Sanchis Sinisterra. Fa referèn-

cia també a l'Obrador, projectat com a espai per a la creació i la recerca. La Sala i l'Obrador, doncs, es podrien considerar com a dues cares de la mateixa moneda. L'Obrador està concebut com una mena de laboratori on es duen a terme lectures, cursos, debats, etc. Els «materials» de l'Obrador alimenten la programació de la Sala. I a l'inrevés: la programació de la Sala genera activitat a l'Obrador. Per exemple, els autors dels cicles després fan cursos a l'Obrador o escriuen articles per a la revista PAUSA.

La Sala està atenta a la renovació de formes i continguts; s'hi representa sobretot teatre contemporani, però sense oblidar la interdisciplinarietat: també s'hi programen concerts, titelles, música contemporània, dansa, etc.

Aprofitant que s'han rebut invitacions de l'estranger, la Beckett també pretén incrementar la seva activitat internacional. En aquest sentit, ja s'ha desenvolupat un projecte nou: el Taller Internacional de Dramatúrgia en el context de l'Obrador d'estiu.

L'Obrador d'estiu és una barreja de festival i escola d'estiu. Ja se n'han fet dues edicions i consta de cursos, espectacles, lectures, debats, etc. El juliol passat va incloure el primer taller internacional de dramaturgia amb autors de diferents països, dirigit per Ahmed Ghazali.

Enguany, la Sala ha organitzat un cicle de dramaturgia catalana contemporània. Hi han participat dinou autors, deu dels quals han estrenat espectacle a la Beckett. La resta han tingut l'oportunitat de presentar-hi una lectura dramatitzada. D'ells se'n parla a la revista PAUSA núm. 27.

Pel que fa a dramaturgs estrangers, s'ha comptat amb la presència a la Sala Beckett d'autors com ara Harold Pinter, Martin Crimp, Roland Schimmelpfennig, Rafael Spregelburd, Javier Daulte, Handl Klaus, Juan Mayorga o Biljana Srbljanovic. I també de crítics de la talla de Patrice Pavis o Hans-Thies Lehmann.

11.00 h. Jonathan Meth

Parla de la creació d'un projecte internacional d'intercanvi de drama-

turgs (The Fence). A Writernet, d'habitudo hi intervenen 15 *cultural operators*. Originàriament els *cultural operators* eren gent de teatre, però han acabat englobant persones de tots els àmbits culturals.

Al Regne Unit, per exemple, Writernet va crear una fundació per poder-hi celebrar trobades i fer-hi residències. Els dramaturgs hi conviuen sense «representar» el seu país, sinó a títol més personal. L'objectiu és parlar de traducció, de creació i de possibles intercanvis. Fins al moment, s'han reunit nou vegades en diversos llocs d'Europa.

Als autors se'ls demana que hi portin un text curt, d'uns cinc o deu minuts de duració, i que l'ensenyin a la resta dels autors. Es tracta d'una iniciativa oberta també a actors i directors, d'aquesta manera tothom pot dir el que espera, el que vol, etc.

11.15 h. Sacha Wares

Explica que al Royal Court han pres l'opció d'arriscar i d'apostar per nous talents. Així, han decidit actuar en quatre direccions diferents:

1. Programa de joves escriptors

Consta d'una sèrie de projectes especials, com ara cursos per a escoles, etc. S'organitza en forma de seminaris setmanals. Cada dos anys, el Royal Court produeix autors que han sortit d'aquests projectes i que arran d'aquesta experiència sovint reben també encàrrecs d'altres teatres.

2. Departament Internacional

Es convoquen d'onze a quinze autors d'arreu del món en trobades que duren quatre setmanes. Dues d'aquestes quatre setmanes s'esmercen en seminaris i, durant les altres dues, els autors presenten les seves obres. Al llarg dels tres mesos següents, se'n fan versions més elaborades, i de les tres millors i se'n fan lectures dramatitzades. També s'estableixen relacions amb altres països, s'organitzen tallers intensius breus, es tradueixen les obres a l'anglès i es coprodueixen una o dues obres.

3. Departament de Literatura

Aquest departament rep entre 2.000 i 3.000 guions cada any. La lectura d'aquests guions facilita el descobriment de nous autors.

4. Nou departament a partir del mes de gener

Un dels problemes que s'han detectat és que els autors tenen tendència a escriure seguint sempre un mateix model. Des del Royal Court es vol promoure que siguin més arriscats. Es plantejaran trobades amb el públic per poder rebre'n el *feed-back*.

TORN DE PREGUNTES

Com se seleccionen els autors que participen en les residències internacionals d'estiu?

Abans que comenci el projecte, es convoca una reunió dels socis, sempre basant-se en el compromís de trobar autors nous. Al principi, els grups són molt grans, però es van reduint gradualment. Els autors també se seleccionen tenint en compte l'opinió dels experts de cada país que parlen l'idioma en què està escrit el text.

El procés de selecció també es veu influït per la traducció?

A cada país amb el qual es treballa hi ha uns lectors en la llengua d'origen. Els textos també són llegits pel personal del Royal Court. De tota mane-

ra, s'està lluitant contra la manera, sovint barroera, de traduir els textos.

En què consisteix el treball amb els autors? Es pretén que els textos adoptin un caire més «britànic» per tal d'ajustar-los al públic?

En principi no ens preguntem què vol el públic, perquè precisament el públic que acut al Royal Court vol veure espectacles arriscats. El que passa sovint és que els autors, per tal de ser produïts, intenten emmotllar la seva obra perquè sigui produïble. Des del Royal Court se'ls encoratja a trobar la seva pròpia veu.

11.35 h. Agneta Domínguez

Parla dels 105 anys d'història de la SGAE. Explica que té uns 88.000 socis i que no rep diner públic, sinó que està sustentada completament pels seus autors. Afegeix que fa uns quinze o vint anys va tenir lloc un canvi en la gestió dels drets d'autor.

El que pretén la SGAE és promocionar autors vius i d'aquí. Des d'un principi, es va veure la necessitat de traçar un mapa que inclogués un retrat dels nostres autors, les seves

edats, els tipus de text, els formats, etc., del qual es va extreure la conclusió que hi ha un gran nombre d'autors que fan un treball interdisciplinari. En els últims anys, la SGAE ha desenvolupat quatre departaments:

1. Promoció Dramàtica

En aquest marc s'inclouen diversos premis (Max, premis SGAE de teatre infantil i per a adults, etc.). Es veu la necessitat de sumar esforços amb altres institucions per tal de poder incrementar el nombre de produccions.

2. Formació

La Fundació Autor pretén ajudar l'autor en concret i defensar-ne la feina.

3. Recerca

S'està creant una base de dades de dramaturgia contemporània.

4. Espais Escènics

La intenció és que l'autor conegui llocs físics on pugui escenificar les seves obres, tant a escala espanyola com europea.

La SGAE té cinc teatres i s'està obrint en l'àmbit internacional. D'aquí a uns

mesos s'inauguraran La Casona, a Nova York, i el teatre Metropolitan, a Buenos Aires.

12-12.15 h. Pausa

12.15 h. Iris Laufenberg

Ens parla de la fundació el 1992 de la Bonner Biennale, on forma part de la direcció artística. Es tracta d'un festival d'abast europeu que acull noves obres. Des de final de 2002 és també directora artística del Theaterreffen.

Yvonne Büdenholzer ens mostra imatges dels Berliner Festspiele, mentre Iris ens explica en què consisteixen. Des dels Berliner Festspiele s'organitzen diversos festivals. Cadascun d'aquests festivals té el seu propi director.

Una de les iniciatives és un fòrum internacional, que consisteix a convidar a Berlín vint joves creadors durant deu dies. L'única condició és que parlin alemany. Aquests joves es troben amb vint persones del món del teatre i participen en diversos tallers. També organitzen una altra plataforma on es

conviden joves crítics que parlen sobre obres noves, teatre internacional, etc. A més, en cada festival, un crític molt consolidat fa tres ressenyes que apareixen al suplement del cap de setmana del *Berliner Zeitung*.

Yvonne parla de l'Stückemarkt (mercat d'obres), que s'inclou dins marc del Theaterreffen i que té lloc des de 1978 amb l'objectiu principal de descobrir nous autors. Des de 2003 està obert a tot Europa.

El mes de novembre es conviden editorials i dramaturgs perquè presentin obres no representades anteriorment en cap país de parla alemanya. Poden estar escrites en qualsevol idioma i es compta amb la col·laboració de lectors en la llengua original. Cada any se solen rebre unes cinc-centes persones. El jurat escull deu obres, cinc de les quals es presenten en lectures. Els autors de les altres cinc obres són convidats a un taller de dramaturgia que acaba amb una presentació al públic. Al mes de maig és quan tenen lloc les lectures dramatitzades, als assajos de cadascuna de les quals es dediquen de dos a quatre dies. Se n'en-

carreguen un director expert i actors alemanys de prestigi.

Cada any es concedeixen tres premis: 5.000 euros i estrena, 7.000 euros i encàrrec per escriure una obra, i una obra radiofònica.

Com que es tracta d'un festival amb cert renom nacional i internacional, tothom hi vol col·laborar, i més, tenint en compte que la majoria d'autors que hi participen solen trobar una editorial que els publiqui, i que les seves obres se solen estrenar a escala mundial.

12.45 h. Laurent Muhleisen

Explica que la Maison Antoine Vitez és un centre internacional per a dramaturgs i per a la traducció. De fet, és l'única associació de traductors que tradueix teatre al francès. Va ser creada a principis dels anys noranta, quan Jaques Lang era ministre de Cultura, i que comptava amb un pressupost de 2.000 euros. Després de disset anys de parlar de l'especificitat teatral, es van adonar que els drets del traductor teatral no estaven gens reconeguts. Parla de la importància d'un traductor com a tal, però

també com a persona vàlida per valorar una obra.

La Maison funciona amb vint-i-cinc o vint-i-sis comitès lingüístics que tenen com a objectiu descobrir nous talents. Hi ha un programa anual de traducció, en el marc del qual es financen quinze traduccions amb una beca per tal que el traductor pugui treballar-hi durant un o dos mesos. També es dona suport a projectes teatrals de noves narratives. D'aquesta manera es facilita el descobriment de nous autors alhora que es va creant un repertori d'obres traduïdes.

També parla de la importància de proporcionar obres de nous dramaturgs als directors i, d'aquesta manera, crear una xarxa que ells anomenen TER (traduir, editar i representar).

Així doncs, la Maison pretén formar un repertori d'obres de cada país, i també de traduccions de llengües estrangeres. Un dels instruments de què se serveix és el lloc web playservices.net, on només cal introduir, per exemple, el nom d'un autor per accedir amb facilitat al panorama teatral

referent a aquell autor determinat. O bé al d'un idioma o un país concret.

La base per facilitar aquestes relacions internacionals és trobar a cada país contactes, bons traductors i algú que sigui capaç de descobrir bones obres.

A vegades cal fer tallers per formar traductors, buscar traductors interessats en l'àmbit teatral que tradueixin els textos que es porten a escena. D'aquesta manera s'evita que el text «desaparegui» després de la representació i s'aconsegueix que estigui fàcilment a disposició dels teatres.

13.05 h. Iolanda Pelegrí

Explica que la Institució de les Lletres Catalanes és una entitat autònoma de la Generalitat de Catalunya que pretén promocionar la literatura catalana a Catalunya, així com donar a conèixer autors forans.

Una de les seves iniciatives, que fa nou anys que es porta a terme, consisteix a organitzar uns seminaris a Farrera de Pallars, un petitíssim terme dels Pirineus. Allà es convida un autor i s'hi reuneixen diversos tra-

ductors. L'objectiu és traduir un text breu i donar-lo a conèixer. La iniciativa va començar ara fa tres anys amb la participació d'Ahmed Ghazali.

13.15 h. Marc Drouin

Explica que la institució del CEAD, amb seu a Mont-real, ja té quaranta anys d'història. El seus objectius principals són els següents: *a)* que els dramaturgs estiguin junts com a grup, i *b)* donar suport a l'autor per tal que aconseguixi escriure un text.

En aquesta associació quebequesa, també hi participen francòfons d'altres zones del Canadà que des d'aquest àmbit pretenen donar a conèixer obres d'autors nacionals i estrangers, com també projectar-se fora del Quebec a través de diverses activitats:

1. Presentació de deu o dotze obres noves tant al públic com a directors artístics.
2. Residències col·lectives: tenen lloc cada dos anys i s'hi reuneixen vuit autors procedents de diversos països. Cadascun presenta el seu projecte, però treballen junts.

3. Residència a Mont-real per promoure la traducció: l'objectiu és que parelles de traductors i autors treballin juntes.

4. Setmana de la dramaturgia: el mes de novembre s'organitza un seminari de dramaturgia en el qual diversos països treballen junts en diverses llengües. En aquests moments es té la intenció d'obrir-lo més, per difondre al món la seva activitat.

Mont-real és una ciutat teatralment molt activa (cada any s'hi munten entre 300 i 400 noves produccions). La majoria de les activitats descrites es desenvolupen en aquesta ciutat, però també tenen lloc en altres municipis del país i d'arreu del món. Actualment, el Consell Quebequès de Teatre està preparant una pàgina web.

13.25 h. Vincent Romain

Explica la creació del Centre d'Études Dramatiques, un centre que treballa per als autors, i que va tenir lloc fa vuit anys. Es tracta d'una institució vinculada amb Avinyó, fet que els permet disposar d'un lloc de residència. El seus objectius principals són dos:

1. Ajuts

Inclouen dictàmens de crítics i també l'apadrinament d'un autor per part d'un altre artista. Els artistes apadrinats poden ser també autors per a un públic jove, d'òpera, de dansa, etc.

2. Promoció d'autors

Amb aquest objectiu es porten a terme diverses activitats:

- Lectures públiques en col·laboració amb diversos teatres.

- Recull de publicacions de textos (extractes i fitxes de l'autor) en francès, tot i que actualment s'estan començant a traduir a altres idiomes.

- Lliurament d'un premi a directors escènics que compta amb la col·laboració de dos jurats, un d'ells format per directors belgues i l'altre, internacional.

- Edició de textos.

Destaca les col·laboracions d'aquesta institució en l'àmbit francòfon, sobretot amb França i el Quebec, amb la SACD i amb l'ANET, de París.

D'altra banda, el Centre d'Études Dramatiques està intentant encarar la seva activitat cap a la traducció; no

pretén només traduir autors belgues, sinó que també vol conèixer autors estrangers per tal de poder portar a terme intercanvis.

TORN DE PREGUNTES

La representant del Goethe Institut a Barcelona, **Ursula Wahl**, explica que aquest institut disposa d'una biblioteca de textos de dramaturgia a Internet, a l'abast de tothom: els Goethe de tot el món tenen programes de traducció a llengües d'altres països.

Pregunta a **Yvonne Büdenhölzer** si existeix la versió inversa. **Büdenhölzer** respon que, de moment, no es troben al web, però que seria una molt bona idea. No obstant això, si es necessita un text en concret, se'ls pot enviar un missatge i te'l fan arribar.

Es considera molt positiu el model del Goethe Institut com a eina per accedir a l'autor.

13.45 h. Toni Casares

Tanca la sessió del matí.

16.15 h. Sandrine Grataloup

És la responsable de les obres en llengua francesa de la SACD i fa referència a les diverses activitats culturals que es duen a terme des de l'associació:

Parla d'Entreacte, una associació amb la qual treballen per tal que es puguin crear i traduir textos.

La SACD edita un butlletí destinat a recomanar les millors obres franceses a l'estranger.

També treballa en diversos projectes internacionals juntament amb Alemanya, Itàlia, el Regne Unit, Espanya i altres països.

16.20 h Sergi Belbel

Explica que el TNC té deu anys i que abans d'ell, ha tingut dos directors més: Josep M. Flotats i Domènec Reixach.

El TNC funciona com a centre productor i exhibidor. A l'època de Reixach es va veure la necessitat de procurar pels dramaturgs vius i es va començar a centrar l'atenció, sobre-

tot, en autors procedents de la Sala Beckett i de l'Institut del Teatre. L'any 2002 es crea el programa T6, on participen sis dramaturgs. Un cop escollit el projecte, el compromís del teatre és posar el text en escena. L'autor disposa de tota la llibertat temàtica i estètica; l'únic requisit és adaptar-se a un nombre reduït de personatges, que ve determinat pel pressupost. Belbel explica que l'objectiu del projecte és «treure l'autor de casa seva»; integrar-lo perquè pugui parlar amb altres autors. Després de tres temporades, però, es va modificar el projecte, perquè es va constatar que després de l'estrena l'autor deixava de rebre cap mena d'atenció. Es va arribar a un acord amb la SGAE i la Coordinadora de Sales Alternatives de Catalunya i actualment els sis autors que treballen en el programa ho fan per un període de dos anys: han d'escriure dues obres, una que es representarà en alguna de les sales de la Coordinadora i l'altra, al TNC. D'aquesta manera, l'autor esdevé el centre absolut i té dret a escollir el director, a assistir als assajos, etc. En el futur, es busca també portar a terme intercanvis amb l'estranger.

16.35 h. Debat (obert al públic assistent). Modera Carles Batlle

Quins són els requisits per entrar a formar part dels projectes d'estiu de residència internacional organitzats pel Royal Court?

Sacha Wares comenta que els criteris estan canviant, tot i així, normalment l'autor ha de tenir un màxim de trenta-cinc anys. L'autor presenta una obra acabada, que és la que després se selecciona per fer-ne una lectura. El text que es treballa durant la residència és l'esborrany d'una obra nova. De tota manera, els criteris definitius apareixeran aviat al web.

Ha de ser una obra original o pot estar ja publicada?

És indiferent.

Quant de temps es triga a saber si has estat seleccionat o no?

De deu a dotze setmanes.

Quins són els motius que van originar l'associació d'autors del Quebec? Amb quins recursos econòmics compta?

Marc Drouin explica que es tracta d'una associació de dramaturgs creada fa quaranta anys. Per ser-ne membre, cal presentar una obra, que passa per un comitè. Es paga una quota anual d'uns 100 dòlars. L'associació té una oficina amb sis treballadors, el cost de la qual és més elevat que les quotes que es recapten dels socis. També rep una subvenció per part del govern: el pressupost anual és de 700.000 dòlars, que es destinen al producte artístic com a tal. Fa uns vint anys, el CEAD gestionava els drets, però actualment ja no és així, sinó que l'encarregada de gestionar-los és l'AQAD (Association Québécoise des Auteurs Dramatiques).

Com funciona a Bèlgica?

Vincent Romain diu que el centre va néixer de la voluntat dels poders públics. Bèlgica té dos ministeris de Cultura, que es corresponen a la part neerlandesa i a la part valona. La part valona va veure La Chartreuse, a Avinyó, i va voler fer una cosa similar. El centre compta amb un pressupost de 125.000 euros l'any, que provenen dels poders públics. El centre no té membres i el seu objec-

tiu és treballar amb qualsevol persona que aportí un text, que és valorat per un comitè que n'emmet un dictamen crític. De tota manera, és molt difícil que un autor visqui únicament del teatre.

I al Quebec, com funciona?

Marc Drouin replica que el centre del Quebec sí que té membres, per tant, no pot prendre decisions artístiques. En els últims anys s'està intentant modificar aquest aspecte.

17.00 h. Michel Didym

Fa cinc cèntims del projecte Mousson d'été. Es tracta d'un festival en el marc del qual es treballen textos i s'organitzen lectures. Hi participen vint textos i a la preparació i producció de cadascun s'hi dediquen aproximadament uns deu dies. La idea és posar-se en contacte amb escriptors i productors. D'altra banda, també s'organitzen gires de quaranta dies per diverses ciutats de França. Els autors poden ser de procedències molt diverses: la Xina, el Japó, l'Amèrica Llatina, etc. L'any vinent està previst que en la trobada participin autors mediterranis.

Parla també d'altres projectes, com el Trait d'Union, diversos projectes de traducció o el projecte Mousson d'hiver, on participen preadolescents i es parla de temes que els poden interessar, com ara les drogues, el sexe, etc.

Represa del debat

Què s'entén per «innovació» en el marc del Theatertreffen?

Iris Laufenberg respon que es fa referència a textos que parlin de la nostra vida avui en dia, de temes propers als nostres sentiments actuals.

El fet de tenir realitats tan diverses a cada país, facilita o dificulta la situació?

Sandrine Grataloup respon que, d'entrada, pot semblar una dificultat, però que això fa que passin coses i que així tots ens coneguem i ens complementem millor.

Laurent Muhleisen afegeix que es tracta d'una experiència molt interessant, que té un risc, perquè tots som molt diferents i que hi ha coses que se'ns poden escapar de les mans, ja que, per a cada persona, tot té con-

notacions diferents en funció de la seva cultura. Pretendre fer una mena de, diguem-ne, «dramatúrgia globalitzada» sempre té un risc, per tant, sempre cal buscar l'especificitat de cada autor. Per això, és imprescindible comptar amb un bon «traductor-intermediari». Es posa en relleu la idea que és imprescindible trobar finançament per a les traduccions, que no es tracta mai de grans quantitats, però que és un punt que sovint s'oblida. I es pregunta:

Com es concep a Catalunya aquesta figura de l'intermediari? Com es podrien trobar i formar traductors que actuessin com a intermediaris?

Agnela Domínguez respon que les estructures ja estan creades, el problema és que cal identificar les xarxes. El problema lingüístic de Catalunya fa que no anem tan de pressa com es desitjaria.

Un bon procés d'intercanvi és una bona manera d'identificar els autors propis i de fer un repertori de la pròpia dramatúrgia?

Carles Batlle respon que Catalunya es troba en un moment de prou ma-

duresa per fer un pas endavant. Actualment, les estructures públiques hi estan predisposades i la Sala Beckett podria actuar com a catalitzador. D'altra banda, els autors estan a punt per treballar a escala internacional, sempre que comptin amb la complicitat i la informació necessàries. En aquest sentit, per exemple, fa referència al butlletí que arriba de la Maison Vitez, que ens pot ajudar a conèixer llengües petites a través de llengües vehiculars més grans.

Marc Drouin, del CAD, intervé per convidar els autors catalans a participar en una residència individual que tindrà lloc durant tres setmanes aquest hivern a Mont-real. (Al web del CAD es poden trobar les bases del projecte.)

Què fa que sigui tan difícil la creació d'una associació de dramaturgs? L'Obrador potser podria funcionar com a tal?

Gemma Rodríguez afirma que a Catalunya ja s'ha intentat crear-ne una en un parell d'ocasions, sense resultats favorables. Planteja la idea que potser els autors encara no saben ca-

minar sols, encara depenen massa de les institucions. Potser perquè fins ara mai no han estat tinguts en compte.

Sergi Belbel afegeix que la catalana és una cultura petita, sense un estat al darrere, però que a l'estranger també és força inaudit que un dramaturg pugui viure del teatre. Per això cal tenir molt en compte la relació amb el públic; ja que un autor no pot viure sense el públic. Sovint oblidem que el teatre és comunicació amb algú que ve a veure un espectacle.

Yvonne Büdenhölzer explica que això també representa un problema a Alemanya i que s'ha publicat un pamflet on tres autors alemanys parlen dels seus desitjos, que podríem resumir d'aquesta manera: més produccions, més cooperació entre autors i teatres i un sou just.

Es planteja la qüestió que la presència de massa autors al mercat pugui representar un problema.

Michel Didym considera que el problema real és de comunicació: que l'autor pugui trobar xarxes de relació

amb altres països. Per aconseguir-ho, és imprescindible disposar del text, encara que al principi sigui a partir d'una traducció no gaire reeixida. Cal deixar que el text tingui la possibilitat de parlar per si mateix.

Agnela Domínguez es planteja el problema que els textos més antics, els del anys seixanta i setanta, hagin quedat bandejats. I pregunta com se soluciona aquesta qüestió en altres països.

Jonathan Meth afirma que al Regne Unit passa el mateix, hi ha una mena d'obsessió per tot allò que és nou.

Fins a quin punt està viu el teatre independent al Regne Unit?

Sacha Wares respon que a Londres hi ha més de cent espais alternatius on comencen molts dels nous autors, plens d'energia, i que, si són de qualitat, és relativament senzill que se'n comenci a parlar i que comencin a rebre encàrrecs. Un altre factor que cal tenir en compte és el fet que aquests autors alternatius es donen suport els uns als altres per tal de poder estrenar.

Laurent Muhleisen recorda les paraules de Vitez quan deia que tots els textos formen part de la humanitat. Encara que estiguin en llengües diferents, en el fons no són pas tan diferents, però, paradoxalment, per tal que un text sigui universal, cal buscar-hi matisos concrets.

Un autor català que té diversos textos, què ha de fer, com es concreta tot plegat?

Michel Didym diu que cal trobar un traductor i enviar-los els textos.

Sergi Belbel afegeix que el més important és escriure bons textos, i que l'intercanvi hauria de servir per obrir mentalitats.

Carles Batlle afirma que cal saber què es busca i tenir clar on anar-ho a trobar. Afegeix que és molt important fomentar els intercanvis també en la traducció, a partir de projectes col·lectius internacionals.

Com es plantegen les institucions el tema del públic? Per què el públic sempre s'acaba reduint a gent del món del teatre?

Laurent Muhleisen respon que cal anar pas a pas per tal que divulgar els textos sigui més senzill. Tot i això, destaca que el procés sempre té un element misteriós. Resulta gairebé impossible saber per què una obra arriba al públic i una altra no. Però en tot cas, sempre cal comptar amb un productor.

Yvonne Büdenholzer ressalta que, quan a l'Stückemarkt es fan lectures d'autors coneguts, sempre solen tenir molt èxit de públic. En canvi, quan es tracta d'autors novells, sempre costa més.

Agnela Domínguez explica que, des de la SGAE, s'està fent un retrat dels hàbits culturals del públic; creuant dades amb Hisenda s'estudia el nivell socioeconòmic del consumidor teatral. D'altra banda, s'ha creat una unió de diverses institucions: 3C. Es tracta d'una plataforma única a Europa, que fa que als diversos mitjans de comunicació (TV3, Canal 33...) es passin falques de consum i oferta cultural a Catalunya durant mitja hora al dia. Fa referència també a un projecte del Departament d'Educa-

ció de la Generalitat per al 2008, anomenat «L'autor a l'aula». Es pretén que un dramaturg actual vagi als instituts a parlar de la seva feina.

Al CEAD, hi ha autors de diverses generacions?

Marc Drouin respon afirmativament, i explica que representa autors de tres o quatre generacions diferents. D'altra banda, també compta amb la col·laboració de persones que formen part de l'associació per solidaritat i que actuen com a tutors d'autors més joves.

Com s'aconsegueix legitimar el comitè que escull els autors que participen en els diversos projectes del CAD?

És una qüestió complicada. Hi ha un comitè assessor format per dramaturgs; són persones que sovint són jutge i part del procés, per això cal ser molt clars en les línies que s'emprenen. Tot i així, funciona molt bé.

S'ha aconseguit traduir textos canadencs i veure'ls representats a l'estranger?

Només es tradueixen els textos quan hi ha un projecte clar, perquè si no aquesta traducció no rep cap subvenció. Però com que els mateixos membres són traductors, alguns s'hi poden dedicar. De tota manera, caldria trobar alguna manera d'unir-se i treballar en xarxa.

Dissabte 27 d'octubre

10.25 h. Carles Batlle obre la sessió. Fa referència a la bona predisposició actual de Catalunya i proposa la Sala Beckett com a possible gresol de projectes. Suggereix de treballar en els tres àmbits següents:

1. Textos: projectes de traduccions, intercanvis, etc.
2. Autors: autors que tinguin mobilitat, intercanvis per poder conèixer altres realitats.
3. Lectures dramatitzades.

Toni Casares planteja la dificultat de trobar «professors» estrangers per als tallers de dramaturgia: bons dramaturgs que, a més a més, siguin bons docents. Demana també noms i dades concretes.

Yvonne Büdenhölzer proposa tres noms:

John Von Düffel: dramaturg del Thalia Theater, Hamburg.

Lukas Bearfuss: autor suís.

Thomas Jonigk, de la Schauspielhaus, Düsseldorf.

Carles Batlle respon que caldria fer llistes de possibles autors, però que això requereix massa temps per fer-ho en una sola sessió.

Yvonne Büdenhölzer demana detalls més concrets de com es treballa a la Beckett.

Carles Batlle ho explica fent referència a l'Obrador d'estiu, i para esment sobretot en el taller internacional d'autors. Demana noms d'autors estrangers concrets per poder continuar amb aquesta iniciativa. Ofereix també la possibilitat que els autors catalans participin en iniciatives estrangeres.

Carles Batlle i Toni Casares manifesten que la Sala Beckett pot assumir les despeses d'enviar autors a l'estranger.

Demanen que els proposin noms d'autors que puguin participar en l'Obrador d'estiu 2008.

Ofereixen la possibilitat de ser «lectors còmplices» al català i al castellà, i a l'inrevés, per a projectes forans.

Ofereixen la possibilitat de proposar noms de bons professors.

En relació amb el tema de la docència, **Michel Didym** considera que no es pot ensenyar a escriure bé. Que el que cal fer és ensenyar com s'ha de viure com a dramaturg a Europa i que cal facilitar que els autors puguin tenir una carrera continuada.

Fa referència a una certa responsabilitat social. Considera que la traducció i l'edició són els dos àmbits bàsics en els quals cal incidir. D'altra banda, cal tenir en compte tota mena de públic, no només els professionals del teatre.

Sacha Wares fa referència a la importància de motivar els autors novells, sense que rebin un excés d'influència dels seus «tutors». Esmenta dues activitats que es porten a terme al Royal Court:

1. Nits de trobada: a cada obra que es produeix, se li dediquen unes nits en què es troben tots els autors del grup. D'aquesta manera es fomenta la relació entre ells.

2. Programa d'autors i assajos: l'autor de l'obra produïda acut a la sala d'assaig com a observador i així veu com la treballen el director i els actors.

Laurent Mulheisen considera bàsic que els autors tinguin una formació integral. Explica que ells, a París, tenen el Theatre Ouvert, que segueix un perfil similar al de la Sala Beckett.

Incideix també en la importància de trobar bons traductors. Proposa formar comitès internacionals de lectura: reunir traductors de diversos llocs que siguin capaços d'explicar com seria rebuda una obra determinada en un país concret.

Parla també de fins a quin punt tenen importància les lectures dramatitzades i remarca la idea de donar segones oportunitats als autors i de vetllar perquè puguin tenir una activitat continuada.

12.00-12.25 h. Pausa

Carles Batlle dona un torn de paraula a cadascú perquè faci propostes concretes.

Yvonne Büdenhölzer considera la trobada una bona via per continuar treballant i mantenir el contacte. Planteja la utilitat d'enviar alguna mena de «butlletí» o de cartes col·lectives.

Vincent Romain parla de la possibilitat de participar amb *Écritures Vagabondes*, un projecte en què s'organitzen trobades entre francòfons del nord i del sud; a més a més, una sèrie d'autors marxen a un país determinat (Mali, per exemple), i han de tornar amb un text escrit.

Marc Drouin destaca la importància dels intercanvis: projectes de dues setmanes de durada (rebre textos catalans i fer intercanvis amb textos del Quebec). Proposa unir esforços pel que fa a la divulgació i a la traducció.

Toni Casares reclama la necessitat de trobar persones a l'estranger capa-

ces de llegir en català i d'ampliar el ventall de traductors per a l'Obrador d'estiu amb l'ajut de les institucions. Proposa fer difusió de PAUSA entre els representants de les diferents entitats que participen a la trobada i que ells la difonguin també entre qui creguin convenient.

Laurent Muhleisen proposa crear una base de dades de traductors. Destaca la importància de la formació de traductors de teatre, de l'organització de tallers internacionals de traducció i dels intercanvis d'autors. El treball en xarxa és bàsic en aquest sentit.

Michel Didym ofereix als autors un espai amb actors per poder provar els seus textos. Demana que se li enviïn dos textos de dos autors d'aquí; ell també n'enviarà dos.

Sandrine Grataloup parla de la importància de la figura dels tutors, i de fer residències conjuntes d'autors i traductors. Busca teatres que vulguin col·laborar amb la seva institució i demana a la SGAE més detalls sobre el seu funcionament.

D'altra banda, destaca també a importància de treballar per a un públic jove.

Jonathan Meth parla d'un projecte de cooperació basat en el Programa de Cultura 2007, una residència d'actors i autors de vint-i-cinc a trenta-cinc anys.

Sacha Wares explica que al Royal Court fan representacions de lectures dramatitzades sense escenografia. Es compromet a enviar una llista de professors i espera les nostres recomanacions per a l'escola d'estiu. D'aquesta manera confia fomentar els intercanvis. D'altra banda, considera que la residència d'estiu és un molt bon moment per trobar nous traductors i evitar així haver de recórrer a traductors desconeguts. Comenta que, tot i que ells només realitzen divuit produccions, poden fer recomanacions a altres teatres.

Finalment, **Toni Casares** tanca la jornada agraint l'assistència i la col·laboració de tots els participants i resalta la importància de mantenir el contacte.